

KLASA: UP/I-344-03/21-11/191

URBROJ: 376-05-3-21-15

Zagreb, 8. rujna 2021.

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 11., članka 17. stavka 3. i članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN br. 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14, 72/17) i članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09) u postupku utvrđivanja infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine Brestovac i utvrđivanja visine naknade za pravo puta, pokrenutom na zahtjev Općine Brestovac, Požeška 76, Brestovac, zastupane po Odvjetničkom društvu xy d.o.o., Rijeka, Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, donijela je

RJEŠENJE

- I. Utvrđuje se da je Hrvatski Telekom d.d., Zagreb, Radnička cesta 21 (dalje: HT), infrastrukturni operator i ima pravo puta na nekretninama koje se na dan donošenja ovog rješenja nalaze u vlasništvu/suvlasništvu Općine Brestovac prema evidenciji Općinskog suda u Požegi, Zemljišnoknjižnog odjela Požega, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, na kojim nekretninama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu za pravo puta broj 27/2021 (dalje: Elaborat), a koje nekretnine koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravlanje i održavanje svoje EKI. Elaborat je u dijelu o količini, vrsti i prostornom položaju EKI, sastavni dio ovog rješenja.
- II. Utvrđuje se da je HT infrastrukturni operator i ima pravo puta na nerazvrstanim cestama na području Općine Brestovac navedenim u Odluci Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Brestovac (klasa: 340-03/13-01/01, urbroj: 2177-02/01-13-1 od 20. studenog 2013.), Evidenciji komunalne infrastrukture, Potvrdi Općine Brestovac, Jedinštveni upravni odjel (klasa: 940-04/21-01/09, urbroj: 2177-02/04/1-21-1 od 30. kolovoza 2021.) (**osim k.č.br. 1672/1, k.o. Ivandol i k.č.br. 9999/114, k.o. Mijači**), koje su sastavni dio ovog rješenja, a koje nerazvrstane ceste se nalaze u vlasništvu Općine Brestovac na kojim cestama HT ima izgrađenu elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) prema podacima o EKI navedenim u Elaboratu i koje koristi za pristup, postavljanje, korištenje, popravlanje i održavanje svoje EKI.
- III. Količinu i vrstu EKI iz točke I. i II. ovog rješenja čine trase kableske kanalizacije te trase elektroničkih komunikacijskih vodova u zemlji i nadzemnih elektroničkih komunikacijskih vodova navedene u Elaboratu.
- IV. Utvrđuje se godišnja naknada za pravo puta za korištenje nekretnina iz ovog rješenja prema površini zemljišta na kojem se nalazi EKI sukladno podacima navedenim u Elaboratu i vrsti zemljišta navedenoj u evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Požega ili podredno Područnom uredu za katastar Požega, dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, uz primjenu iznosa naknada i načina obračuna određenima u članku

6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17).

- V. Utvrđuje se da Općina Brestovac ima pravo na godišnju naknadu za pravo puta iz ovog rješenja od 23. travnja 2021., odnosno od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na nekretninama iz točke I. u korist Općine Brestovac ukoliko je ista nastupila nakon 23. travnja 2021. prema evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Požega dostupnoj na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji.
- VI. Obvezuje se HT u roku od 8 dana od primitka ovog rješenja napraviti obračun godišnje naknade za pravo puta temeljem parametara iz ovog rješenja te obračun sa svim podacima koji su primijenjeni dostaviti HAKOM-u i Općini Brestovac.
- VII. Obvezuje se HT u roku od 10 dana od primitka ovog rješenja platiti Općini Brestovac naknadu za pravo puta iz ovog rješenja za prvu godinu. Svaka sljedeća godišnja naknada za pravo puta plaća se u roku od 8 dana po isteku razdoblja za koje je naknada plaćena.
- VIII. Obvezuje se Općina Brestovac omogućiti HT-u ostvarivanje prava puta na nekretninama iz ovog rješenja.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 23. travnja 2021. zahtjev Općine Brestovac (dalje: Općina) za utvrđivanje infrastrukturnog operatora za elektroničku komunikacijsku infrastrukturu i drugu povezanu opremu (dalje: EKI) koja je izgrađena na nekretninama u vlasništvu Općine te utvrđivanje visine naknade za pravo puta, sukladno članku 28. stavku 4. Zakona o elektroničkim komunikacijama i članku 5. stavku 1. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN br. 152/11, 151/14 i 95/17; dalje: Pravilnik). Općina je dostavila i presliku Izjave od 12. travnja 2021. o otkazu ugovora o osnivanju prava služnosti na javnim površinama, koju Izjavu je HT zaprimio 13. travnja 2021. te se od dana uručenja Izjave ne smatra vezanim ugovorom.

HAKOM je donio zaključak kojim je HT obaviješten o zahtjevu Općine te mu je naloženo očitovati se posjeduje li izgrađenu EKI na administrativnom području Općine te je li za istu infrastrukturni operator. Ukoliko je, HT je obvezan dostaviti HAKOM-u i Općini kompletni geodetski elaborat na katastarskim podlogama u digitalnom obliku (vektorizirani digitalni katastarski plan) za cjelokupnu EKI, za trase kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na cijelom administrativnom području Općine te Tablicu 1 za svaku pojedinu zemljišnu i katastarsku česticu na području Općine na kojima ima postavljenu EKI s podacima o vlasnicima ili upraviteljima predmetnih katastarskih čestica te količinama postavljene EKI.

Dana 15. srpnja 2021. HT je dostavio očitovanje da je infrastrukturni operator za izgrađenu elektroničku komunikacijsku mrežu, infrastrukturu i drugu povezanu opremu na administrativnom području Općine, a 19. kolovoza 2021. Elaborat za pravo puta broj 27/2021 za Općinu, i to: geodetski elaborat katastra vodova za cjelokupnu EKI, za trasu kabelaške kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kabelaške kanalizacije i trase nadzemnih kabela na administrativnom području Općine, zatim popunjenu Tablicu 1 (obrazac u elektroničkom obliku) iz Pravilnika. HT je dostavio i Izvod iz poslovnih knjiga od 17. lipnja 2021. kojim potvrđuje da se na izvodu navedena imovina nalazi u

poslovnim knjigama HT-a na dan 17. lipnja 2021. te Izjavu br. 821/2021 od 14. lipnja 2021. kojom potvrđuje da koristi EKI na području Općine tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina.

Općina je 30. kolovoza 2021. dostavila popunjenu Tablicu 1, Odluku Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Brestovac (klasa: 340-03/13-01/01, urbroj: 2177-02/01-13-1 od 20. studenog 2013.), Evidenciju komunalne infrastrukture, Potvrdu Općine Brestovac, Jedinствeni upravni odjel (klasa: 940-04/21-01/09, urbroj: 2177-02/04/1-21-1 od 30. kolovoza 2021.), kojima dokazuje izvanknjižno vlasništvo na nerazvrstanim cestama na kojima se nalazi EKI HT-a.

HT je 8. rujna 2021. naveo da je analizom utvrdio da za EKI položenu na nekretninama oznake k.č.br. 1672/1, k.o. Ivandol i k.č.br. 9999/114, k.o. Mijači, a koje je Općina označila u dostavljenoj Tablici 1 s „DA“ te smatra da ima pravo na godišnju naknadu, HT već plaća naknadu za pravo puta temeljem rješenja HAKOM-a doneseno po zahtjevu Županijske uprave za ceste Požeško-slavonske županije (klasa: UP/I-344-03/18-11/156, urbroj: 376-10-19-20 od 06.03.2019.). Navodi da otkaz ugovora ne prihvaća. Predlaže odbiti odnosno odbaciti zahtjev Općine pozivom na nedavnu sudsku praksu po kojoj se jednostrani otkaz ugovora o služnosti smatra neosnovanim i nezakonitim.

HAKOM je temeljem prikupljenih podataka i javno dostupnih evidencija, utvrdio kako slijedi.

Općina traži provođenje postupka iz članka 28. stavka 6. Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 73/08, 90/11, 133/12, 80/13, 71/14 i 72/17, dalje: ZEK) u odnosu na nekretnine koje su u njezinom vlasništvu. Stoga je u ovom postupku bilo potrebno utvrditi je li HT na administrativnom području Općine infrastrukturni operator, količinu i vrstu EKI koju ima na predmetnom području, visinu naknade za pravo puta koju je obvezan plaćati Općini kao vlasniku nekretnina na kojima se nalazi EKI te datum od kojeg teče obveza plaćanja naknade za pravo puta.

HT je infrastrukturni operator na području Općine

Temeljem članka 28. ZEK-a smatra se da infrastrukturni operator ima pravo puta ako je izgradio EKI na općem dobru ili na nekretninama iz članka 27. stavka 1. ZEK-a, uz ispunjavanje bilo kojeg od sljedećih uvjeta:

-da posjeduje uporabnu dozvolu izdanu na svoje ime ili na ime svojih univerzalnih ili pojedinačnih pravnih prednika,

– da se koristi elektroničkom komunikacijskom infrastrukturom i drugom povezanom opremom bez sudskog spora s upraviteljem općeg dobra ili vlasnikom nekretnine na kojoj je izgrađena ta infrastruktura, u razdoblju od najmanje tri godine od početka njezina korištenja.

Da je HT infrastrukturni operator na administrativnom području Općine proizlazi iz izjave HT-a broj 821/2021 od 14. lipnja 2021. o korištenju EKI tri godine bez sudskog spora s vlasnikom nekretnina na administrativnom području Općine i Izvoda iz poslovnih knjiga od 17. lipnja 2021. kojim potvrđuje da se na izvodu navedena imovina nalazi u poslovnim knjigama HT-a. Navedene dokumente Općina nije osporila. Dakle, nesporno je utvrđeno da HT ima pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi njegova EKI, jer navedeno pravo proizlazi iz članka 28. stavka 1. ZEK-a.

Nadalje, člancima 27. – 29. ZEK-a regulirana su prava operatora javnih komunikacijskih mreža da kao infrastrukturni operatori na cijelom području Republike Hrvatske imaju pravo gradnje, održavanja, razvoja i korištenja elektroničke komunikacijske mreže i infrastrukture na općem dobru, na nekretninama u vlasništvu Republike Hrvatske i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te na nekretninama u vlasništvu drugih pravnih i fizičkih osoba, u skladu s odredbama ZEK-a i posebnim propisima. Dakle, pravo puta na administrativnom području Općine na kojem se nalazi EKI HT-a nesporno postoji u korist HT-a, iz čega proizlazi da i naknada za pravo puta nesporno pripada vlasnicima nekretnina.

Općina je pokretanjem postupka pred HAKOM-om jasno izrazila volju da joj se rješenjem odredi naknada za pravo puta na nekretninama u njenom vlasništvu.

Količina i vrsta EKI HT-a

Količina, vrsta i prostorni položaj EKI HT-a na administrativnom području Općine pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine nije sporna među strankama te ista proizlazi iz Elaborata koji dokument je u dijelu koji se odnosi na podatke o elektroničkoj komunikacijskoj infrastrukturi i drugoj povezanoj opremi, nesporan među strankama. U navedenom dokumentu, za cjelokupnu EKI (za trase kableske kanalizacije, trase kabela u zemlji bez kableske kanalizacije i trase nadzemnih kabela) vidljiv je prostorni položaj EKI-a na cijelom administrativnom području Općine, pa tako i na nekretninama u vlasništvu Općine, kao i vrsta i količina EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici.

Vlasništvo Općine na katastarskim česticama na kojima se nalazi EKI HT-a

Obveza je infrastrukturnog operatora za kojeg se pretpostavlja da ima EKI koju je ranije izgradio i koju koristi u smislu članka 28. ZEK-a, dostaviti podatke o istoj, a podatke o vlasništvu nekretnina na kojima se nalazi EKI, moguće je utvrđivati tek nakon što su poznati točni podatci o vrsti i količini EKI i njenom prostornom položaju na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, sukladno članku 5. stavku 2. Pravilnika o potvrdi i naknadi o pravu puta (NN 152/11, 151/14, 95/17, dalje: Pravilnik). Naime, bez podataka od strane infrastrukturnog operatora o izgrađenoj EKI na određenom području, s detaljnim podacima o vrsti, količini i prostornom položaju EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, Općini je nemoguće ostvarivati pravo na naknadu za pravo puta u ovom postupku, obzirom da ne postoji javno dostupna evidencija o EKI, niti je ista dostupna na drugi način.

Stoga je u ovom postupku bilo potrebno najprije utvrditi podatke o vrsti, količini i prostornom položaju EKI HT-a, a tek potom vlasništvo podnositelja zahtjeva na nekretninama na kojima se nalazi navedena infrastruktura. Podatci o vlasništvu nekretnina Općine javno su dostupni uvidom u evidenciju o nekretninama i vlasništvu koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Požega na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave - na Zajedničkom informacijskom sustavu zemljišnih knjiga i katastra - javnoj aplikaciji, <https://oss.uredjenazemlja.hr.>, uzimajući u obzir podatke o EKI po svakoj pojedinoj katastarskoj čestici, kako je navedeno u Elaboratu.

Nadalje, imajući u vidu činjenicu da su u razdoblju od pokretanja postupka pred HAKOM-om (od kojeg trenutka teče pravo na naknadu za pravo puta vlasniku nekretnine) do dana donošenja rješenja, moguće promjene zemljišno knjižnog stanja (podataka o nekretnini i o vlasništvu), HAKOM je smatrao opravdanim podatke o nekretnini i vlasništvu vezati uz javno dostupnu evidenciju Zemljišnoknjižnog odjela Požega na internetskim stranicama Ministarstva pravosuđa i Državne geodetske uprave, na dan donošenja ovog rješenja, ne navodeći u izreci zasebno podatke o

katastarskim česticama. Time se izbjegava mogućnost pogrešaka, a izrada konačnog obračuna prepušta se infrastrukturnom operatoru temeljem točno određenih i nespornih parametara o vrsti, količini i prostornom položaju njegove EKI koji se povezuju s točno određenim i nespornim podacima o vlasništvu Općine na predmetnim nekretninama, prema javnoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Požega. Stoga je HAKOM odredio da se pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta uzima vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu i zemljišnoknjižnom stanju vlasništva nekretnina u korist Općine na dan donošenja ovog rješenja.

Pravo na naknadu za pravo puta Općina ima u onim suvlasničkim udjelima koji su navedeni u evidenciji zemljišne knjige Zemljišnoknjižnog odjela Požega, a ako udjeli nisu određeni uzima se da su jednaki, temeljem članka 36. stavka 2. Zakona o vlasništvu i drugim stvarnim pravima (NN 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 129/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12, 152/14).

Općina je dostavila Odluku Općinskog vijeća o nerazvrstanim cestama na području Općine Brestovac (klasa: 340-03/13-01/01, urbroj: 2177-02/01-13-1 od 20. studenog 2013.), Evidenciju komunalne infrastrukture, Potvrdu Općine Brestovac, Jedinstveni upravni odjel (klasa: 940-04/21-01/09, urbroj: 2177-02/04/1-21-1 od 30. kolovoza 2021.), kojima dokazuje izvanknjižno vlasništvo na nerazvrstanim cestama. Iz navedenih isprava, utvrđene su katastarske čestice koje su nerazvrstane ceste na području Općine, a koje su *ex lege* u vlasništvu Općine bez obzira na trenutne zemljišnoknjižne upise. Naime, HAKOM je uzeo u obzir stav VUS-a RH naveden u presudi UsII-75/18 da zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno u postupku dokazivanja prava vlasništva na nekretninama, osobito u slučaju nerazvrstanih cesta koje su Zakonom o cestama *ex lege* postale vlasništvo jedinica lokalne samouprave na čijem području se nalaze. Imajući na umu članke 131., 132. i 133. Zakona o cestama (NN 84/11, 22/13, 54/13, 148/13, 92/14, dalje: ZC) prema kojima se upisi prava vlasništva provode po službenoj dužnosti, na te nekretnine primjenjuje se vlasničkopravni režim uspostavljen ZC. Dakle, kako se u konkretnom slučaju radi o neupisanom pravu vlasništva Općine na tako stečenim nekretninama u zemljišne knjige, zemljišnoknjižno stanje nije jedino relevantno za utvrđenje vlasnika te vrste nekretnine. Međutim, na nerazvrstanoj cesti na kojoj je pravo vlasništva stečeno *ex lege*, bilo je potrebno utvrditi da je riječ upravo o toj vrsti nekretnine, a što je potvrđeno spomenutom javnom ispravom. Pri izradi konačnog obračuna godišnje naknade za pravo puta, uzima se u obzir i vrsta, količina i prostorni položaj EKI prema Elaboratu, koji se nalazi na katastarskim česticama koje predstavljaju nerazvrstane ceste na području Općine.

U odnosu na k.č.br. 1672/1, k.o. Ivandol i k.č.br. 9999/114, k.o. Mijači, uvidom u rješenje HAKOM-a (klasa: klasa: UP/I-344-03/18-11/156, urbroj: 376-10-19-20 od 06.03.2019.) utvrđeno je da HT za navedene nekretnine već plaća naknadu za pravo puta Županijskoj upravi za ceste Požeško-slavonske županije te su iste izuzete iz ovog rješenja. Stoga je riješeno kao u izreci rješenja.

Radi osiguranja sigurnosti i cjelovitosti EKI, što je nesporno u javnom interesu i pravične ravnoteže između ovog cilja i ograničavanja prava trećih ustanovljavanjem prava puta, potrebno je tumačiti odredbu članka 29. ZEK-a na način da se pod pojmom opće dobro razumijeva i javno dobro u općoj uporabi (UsII-106/17).

Datum od kojeg teče pravo na naknadu za pravo puta

Zahtjev Općine podnesen je 23. travnja 2021. te je utvrđeno da je zahtjev uredan i u skladu s člankom 28. stavkom 6. ZEK-a i člankom 5. stavkom 1. i 2. Pravilnika.

Člankom 5. stavkom 4. Pravilnika te uz primjenu članka 9. stavka 2. Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o potvrdi i naknadi za pravo puta (NN 95/17), propisano je da će HAKOM za razdoblje od zaprimanja zahtjeva, rješenjem utvrditi infrastrukturnog operatora, količinu i vrstu elektroničke komunikacijske infrastrukture koja je izgrađena na nekretninama iz stavka 1. te visinu godišnje naknade za pravo puta. Stoga je utvrđeno da Općina ima pravo na naknadu za pravo puta od 23. travnja 2021. Za nekretnine za koje iz službene evidencije koju vodi Zemljišnoknjižni odjel Požega proizlazi da je Općina na njima uknjižila pravo vlasništva nakon navedenog datuma, a do dana donošenja ovog rješenja, naknada za pravo puta teče od dana uknjižbe prava vlasništva/suvlasništva na predmetnoj nekretnini u korist Općine, a koji podatci su javno dostupni uvidom u povijesne zemljišnoknjižne izvratke.

Visina naknade za pravo puta

Visina naknade za pravo puta utvrđena je uzimajući u obzir količinu, vrstu i prostorni položaj EKI na svakoj pojedinoj katastarskoj čestici prema podacima koje je HT dostavio u Elaboratu te vrsti i površini zemljišta koje se koriste za pristup, postavljanje, korištenje, popravljanje i održavanje EKI, a prema službenoj evidenciji Zemljišnoknjižnog odjela Požega ili podredno Područnog ureda za katastar Požega, primjenjujući iznose naknada prema vrsti nekretnine i način obračuna, kako je navedeno u članku 6. i 7. stavcima 1., 2., 3. i 4. Pravilnika.

Godišnja naknada prema vrsti nekretnine definirana je člankom 7. stavkom 1. Pravilnika, sukladno kategorizaciji nekretnina iz članka 6. stavka 2. Pravilnika, a prema vrsti zemljišta. Ukupni iznos naknade za prvu godinu plaća se u roku određenom rješenjem. Sukladno rješenju HT mora dostaviti detaljan obračun s podacima koji su primijenjeni, a prilikom obračuna potrebno je koristiti Tablicu 1, Dodatak 2 Pravilnika.

Slijedom svega navedenoga, HAKOM je temeljem članka 28. stavka 4. i 6. ZEK-a i članka 96. ZUP-a, riješio kao u izreci ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LJIEKU: Protiv ovog rješenja nije dopuštena žalba, ali može se pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu rješenja. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe Visokom upravnom sudu Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ovog rješenja.

RAVNATELJ

mr. sc. Miran Gosta

Dostaviti:

1. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10000 Zagreb, UP - osobna dostava
2. Odvjetničko društvo xy d.o.o., 51000 Rijeka, UP - osobna dostava
3. U spis